

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Comercianții sau consumatorii plătesc speșele și sarcinile întreprinderilor?

Interesante amănunte în legătură cu urcarea salariilor și cu capitalul. — De ce are importanță prosperitatea întreprinderilor și din punct de vedere economic general cât și social

Broșura dlor Prof. G. Cassel și H. Luft

Problema prosperității întreprinderilor în ultimul timp a început să-i intereseze nu numai pe proprietari, ci și pe factorii economici și chiar și pe salariații, cari au putut să constate, că

mijloacele lor de trai depind întotdeauna de rentabilitatea întreprinderilor, de cari depinde și bogăția oricărei țări.

Soarta muncitorimei și prosperitatea țării, în consecință sunt strâns legate de prosperarea economiei noastre naționale, care își reclamă locul său, chiar în interesul țării.

În legătură cu acestea, pentru a dovedi necesitatea prosperării industriei și în genere a înregerii noastre vieții economice, credem necesar a schița unele argumente ale vestitilor economiști germani: Prof. Gustav Cassel și Luft Hermann, cari într-o broșură foarte importantă, ne evidențiază interesante amănunte în privința raporturilor dintre salariați și întreprinderi.

În broșura, care a atras asupra sa atenția tuturor factorilor economici și de guvernământ, dl. Luft este de părere, că actuala generație este nevoită să renunțe la o parte din rezultatul muncii sale, pentru

să poată menține capacitatea de producere a capitalului investit de generațiile precedente și pentru ca să poată da în primire generațiilor viitoare, un sistem de economie națională, de o capacitate mai bună și mai productivă.

Capitalul, după cum poate să se convingă oricine, este rezultatul real al unei activități constient desfășurate și prin urmare

nu este o formă inventată pentru scurtarea vrunei părți de unitate din producția națională.

În consecință lucrătorii este necesar să înțeleagă, că investițiile de capital nu însemnează, că lucrătorii, ar fi scurtați în privința salarului lor, fiindcă investițiile sunt o necesitate, care are menirea să întărească întotdeauna capitalul pentru

intensificarea capacității de producere a vieții noastre economice

și în special naționale, salvând astfel capitalul pentru viitor.

În definitiv deci secretul prosperității nu este în scurtarea importanței producției naționale din capital, ce în îmbunătățirea acesteia pe toate căile și prin toate mijloacele.

Dl. Prof. Cassel, analizând mai pe larg problema, caută să stabilească în special limitele urcării salariilor, arătând generalizarea ce conține, că salariații au drept să beneficieze de profitul întreprinderilor.

În definitiv, muncitorimea ce profit poate prelua pentru munca sa din profitul realizat de întreprindere? Partea salariilor muncitorilor, în tot cazul, numai atât de mare poate să fie, ca să nu se slăbăjească prin ea, activitatea, respectiv, prosperitatea întreprinderilor, avându-se în vedere, că

și interesul muncitorimei culminează în dezvoltarea și nu în regresarea posibilităților de muncă,

deoarece numai astfel se poate evita și șomajul. Din cele relatate se poate deci constata foarte elocvent, că

este greșită părerea, care conține, că salariile se pot urca până la maximul de solvență a întreprinderilor,

fiindcă astfel s'ar periclită rentabilitatea capitalului plasat. În astfel de cazuri și muncitorimea și-ar pierde ocazia de muncă și prin urmare resursele de câștig necesare mijloacelor de trai. Cu această nu am căutat să afirmăm, că salariile trebuie să fie atât de scăzute, încât să asigure și existența întreprinderilor și abia pe cari le putem lăsa liniștiți să dispară. Dar suma salariilor nici într'un caz nu trebuie să treacă peste limitele menite să asigure posibilitatea

preocupării tuturor muncitorilor și totodată existența și chiar dezvoltarea întreprinderilor

fiindcă numai astfel putem să contribuim la prosperitatea socială și economică a țării și prin urmare a vieții noastre a tuturor.

Scutiri de taxe vamale la importul mașinilor pentru mori

Comisia specială industrială, care funcționează pe lângă Ministerul de comerț, a decis să permită morilor de export să importe mașini din străinătate cu scutirea taxelor vamale.

Toate morile din această categorie vor fi trecute pe o listă, care va fi verificată de comisia industrială.

Cioran Sabin, a Banca Nationala kolozsvári fiókjának helyettes igazgatója egyetemi tanár lett

Megirtuk, hogy CIORAN SABIN, a BANCA NATIONALA kolozsvári fiókjának helyettes igazgatója általános feltűnést keltő közgazdasági értekezésével doktori címet nyert.

Cioran igazgatót, aki szakkörökben magaslóku képzése miatt közbecsülésnek, a közönség körében pedig nemzetiségi különbség nélkül nagy népszerűségnek örvend, most újabb kitüntetés érte, amelyben királyi dekrétummal nyilvános egyetemi tanári címmel és jelleggel a kolozsvári kereskedelmi akadémia rendes tanárává nevezték ki. A kinevezés azért tekinthető kitűnése és, mert dr. CIORAN SABIN csak 34 éves és majdnem egyedülálló eset, hogy ilyen fiatal korban egyetemi tanári kinevezést kapott volna valaki.

Cioran igazgatót, aki egyébként továbbra is megtartja a Banca Nationala kolozsvári fiókjánál tisztségét, a közönség legszelebb régeiből elvártották jókorságaikkal egyetemi tanárrá történő kinevezése alkalmából.

Nem tartják meg a közép- és dél-európai fakonferenciát

Német lapok szerint romániai faipari vállalatok szorgalmazzák a konferencia összehívását

Nem sikerült a nemzetközi üzanszok életbeléptetése a fakereskedelemben

Németországi lapok azt a hírt közlik, hogy az európai fakonferencia összehívására irányult kísérletek meggyűlölése után most egyes nagy romániai faipari vállalatok konferenciára akarják összehívni Közép- és Dél-Európa szakembereit.

A romániai faipari vállalatok és a csehszlovákiai, osztrák, magyar és jugoszláv faipari szervezetek között — a német lapok jelentése szerint — már eredményes tárgyalások is folynak. A tanácskozásokat a német lapok szerint a bécsi kereskedelmi kamarában tartanák meg.

Értesülésünk szerint ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert nemcsak a csehszlovákiai érdekelt szervezetek, hanem a bécsi kamara sem tud a tanácskozásokról, sőt ellenkezőleg — értesülésünk szerint — nemcsak az európai fakonferencia, de a tervezett szűkebb konferencia terve is kudarcot vallott.

A romániai faiparra és kereskedelemre kétségtelenül előnyös volna, ha nemzetközi üzanszok alapján szabályoznák a exportkereskedelmének lebonyolítását, sajnos azonban ezeknek az üzanszoknak az életbeléptetése egyelőre még utópia.

A Banca de Credit Roman nem tett kölcsönajánlatot az államnak

Bukaresti szerkesztőségünk jelenti: Több fővárosi lap azt a hírt közölte, hogy a BANCA DE CREDIT ROMAN kölcsönajánlatot tett az államnak.

Megbízható forrásból szerzett értesülésünk szerint a lapközlemények nem felelnek meg a valóságnak és azoknak megtévesztő tendenciájuk volt.

Kormánykörökben kategórikusan megcáfolják, mintha az állam azzal a tervvel foglalkozott volna, hogy valamelyik belföldi pénzintézetől kölcsönt vegyen igénybe.

Mr. R. S. Turner a londoni National Securities Corporation Ltd. vezérigazgatójának és Grigore Emerie, a Banca Naționala központi igazgatójának tárgyalásai Nagyváradon

Kimélyítik az angol-román pénzügyi relációt —
Uj angol tőke érkezik Romániába

Az „Ardealul Economic-Erdélyi Közgazdaság” nagyváradai szerkesztőségétől

Mr. Richard Sefton Turner, a londoni National Securities Corporation Ltd. vezérigazgatója, a Bihar-megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank Rt. igazgatóság tagja a napokban Nagyváradra érkezett.

Mr. Richard Sefton Turnerhoz az Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság munkatársa kérdést intézett Nagyváradra jövetelének célja felől, valamint kikérte véleményét Románia legaktuálisabb gazdasági kérdése, a külföldi kölcsön ügyében, valamint az angol-román kereskedelmi és pénzügyi kimélyítési lehetőségeiről.

Mr. Turner a következő érdekes nyilatkozatot tette:

A vezetésem alatt álló National Securities Corporation Ltd. londoni bankház megállapodást létesített a Bihar-megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bankkal, hogy ennek alap tőkeemelésével kapcsolatban a kibocsátott új részvények bizonyos mennyiségét Angliában helyezi el. Örömmel közölhetem, hogy ezeknek a részvényeknek Angliában való elhelyezése teljes sikerrel járt és az Angliából befolyt új tőke a Bihar-megyei Takarékpénztár üzletmenetében igen kedvezően dolgozik.

— Mostani látogatásom célja az, hogy mint a Bihar-megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank igazgatóság tagja beható vizsgálat tárgyává tegyem az intézet üzleti helyzetét. Örömmel tapasztaltam a pénzügyi gésztijában azoknak a banküzleti elveknek megnyilvánítását, amelyek az egészséges bankpolitikához tartoznak.

S. S. Turner és Grigore Emerie tárgyalásai a Banca Naționala nagyváradai fiókjánál

— A vezetésem alatt álló National Securities Corporation Limited, körülbelül hat év óta foglalkozik a román kölcsönkötvények plaszirozásával és a 4 százalékos román konszolidációs kölcsönből ügyfelei között körülbelül egy millió font értékű kötvényt helyezett el.

— Épen az angol-román gazdasági kapcsolatok révén használtam fel az alkalmat, hogy Nagyváradon való tartózkodásom ideje alatt tiszteletmet tegyem a román kormány képviselőjénél, Bogdan Ionescu prefektus urnál és nem mulasztottam el az alkalmat, hogy látogatást tegyek a Banca Nationala nagyváradai fiókjánál is. Alkalmam nyílt Suciu igazgatón kívül az éppen Nagyváradon tartózkodó Grigore Emerie urral, a Banca Nationala központi igazgatójával is találkozni.

— A román urakkal folytatott tárgyalásaimból leszárt tapasztalataim nagy örömmre szolgálnak, mert Grigore Emerie ur szíves volt Románia jelenlegi gazdasági helyzetéről felvilágosítani és ezek után az a benyomásom, hogy Anglia és Románia között mindinkább elmélyülő és tágabb körű üzleti lehetőségek nyílnak meg.

Ujabb jelentékeny angol tőke érkezik

A Bihar-megyei Takarékpénztárnál lett tapasztalataimból, valamint az előbb említett urakkal folytatott eszmecserekből azt a következtetést szűrtem le, hogy a legnagyobb készséggel kell az angol-román pénzügyi reláció kimélyítésén munkálkodnunk és azt hiszem, hogy a közeljövőben valóban már újabb jelentékeny és számottevő angol tőkét lesz módunkban romániai gazdasági fellendítésére rendelkezésére bocsátani.

A román kölcsönkötvények értéke emelkedni fog Angliában

Mr. Turner ezután a következő érdekes kijelentést tette:

— Annak a véleménynek adok kifejezést, hogy az Angliában elhelyezett négy százalékos román kölcsönkötvényeknek rövidesen emelkedniük kell, minthogy azok jelenleg körülbelül 48 fonton állván, nyolc százalékon felüli jövedelmezőséget biztosítanak és tekintve, hogy ezek az Angliában elhelyezett állampapírok fedezetét a arany vámbevételek képezik, abszolút biztonságot nyújtó befektetések. A várható emelkedés indoka az, hogy az új román stabilizációs kölcsön, — amely tranzakciónak a vezetésem a Banque de France-on kívül még két hatalmas londoni pénzoport kezében van — amennyiben a berlini tárgyalások rövidesen sikerrel befejezettek — biztos sikerű és ezek az újonnan kibocsátandó kötvényeknek körülbelül 90 százalékos árfolyamu és 6—7 százalékos jövedelmezősége maga után vonja a konszolidációs kölcsönkötvények árfolyamának emelkedését.

— Mindezek után, — fejezte be a beszélgetést Mr. Turner — csak természetesen, hogy a legjobb benyomásokkal térek vissza Londonba. E benyomásomban különösen megerősít engem az a gondosság és körültekintés, amelyet a Bihar-megyei Takarékpénztár és az érdekkörébe tartozó iparvállalatok igazgatói az ügyvitel körül tanusítanak és így szilárdul meggyőződéseim, hogy ez az intézet a jövőben is az állandó és fokozatos fejlődés képét fogja mutatni és közgazdasági hivatásának mindenkor a legteljesebb mértékben meg fog felelni.

Mr. Richard Sefton Turner esütörtökön délben Nagyváradról visszautazott Londonba. ö. b.

Az aradi Patria Fatermelő Rt. 15 millió lejért megvásárolta a borossebesi erdőseget

Jack Fuchs bécsi vezérigazgató likvidálja romániai érdekeltségeit — A pankotai Mezőgazdasági és Ipari Rt. borossebesi erdeje uj kezekbe került

Az „Ardealul Economic-Erdélyi Közgazdaság” Arad-bánsági szerkesztőségétől

A romániai faipar és faterkedelem egyik leghatalmasabb üzleti tranzakciója nyert a napokban befejezést. Az aradi PATRIA FATERMELŐ RT. 15 millió lejért megvásárolta a pankotai MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI RT. tulajdonát képező 1200 holdas borossebesi erdőseget.

A vételárát a Patria készpénzben fizette ki — ez az egyik szenzációja a hatalmas faüzletnek — és a tranzakció lebonyolításánál tevékeny részt vett a Budapestről Aradra érkezett LÖBL vezérigazgató is, aki a HAZAI FATERMELŐ RT. képviselőjében girálta az eladást.

A Patria Fatermelő Rt. aradi igazgatója DEUTSCH Mór a napokban már ki is utazott Borossebesre és hivatalosan is átvette a hatalmas kiterjedésű erdőseget.

Másik érdekessége az utóbbi évek leghatalmasabb erdőeladásának, hogy az eladott erdőseget tulajdonosa tulajdonképpen JACK FUCHS bécsi vezérigazgató volt, aki a pankotai Mezőgazdasági és Ipari Részvénytársaságnál abszolút majoritással rendelkezik, amennyiben a vállalat részvényeinek több mint 90 százaléka van birtokában.

JACK FUCHS vezérigazgató már korábban elhatározta, hogy likvidálja összes romániai érdekeltségeit és más ingatlanok értékesítése után most került sor az 1200 holdas borossebesi erdőseget eladására.

A PATRIA FATERMELŐ RT. az újonnan vásárolt erdősegek kitermelését már közelebből megkezdi.

Banca Națională acordă un rescompt de 200 milioane băncii „Victoria” din Arad

Saisprezece bănci din Vechiul Regat au luat garanță pentru institutul cu mare trecut al românilor ardeleni „Victoria” reorganizată își reincepe activitatea Dl. Vintilă Brătianu: Nu lăsăm „Victoria” să se prăbușască!

— Dela redacția noastră din Arad —

La timp anunțasem motivele, cari au provocat insolvența băncii „Victoria” din Arad. arătând totodată și fazele lucrărilor de sanare depuse în interesul acestui vestit institut românesc din Ardeal.

Direcțiunea băncii „Victoria”, respective comisia de sanare, alcătuită din reprezentanții Băncii Naționale, Băncii R mănăști și băncii „Albina” au cerut și au obținut un moratoriu dela creditorii institutului.

Dl. Emanoil Cosma, care ține locul dlui director general Gheorghe Adam, îmbolnăvit, luni de arândul lucrează neobositor, împreună cu dl. Gheorghe Tancov, directorul filialei arădane a Băncii Naționale, pentru salvarea băncii „Victoria”, luând contact cu bănci bucureștene pentru stabilirea modalităților de sanare a vechiului institut renumit. Tratatивele au și avut succesul dorit.

reușind stabilirea modalită-

ților de salvare a institutului fondat la 1857.

În urma tratativilor întreprinse saisprezece bănci din Vechiul Regat au luat garanță pe baza căreia

Banca Națională acordă un rescompt de 200 milioane lei pentru banca „Victoria” din Arad cu 6%

rambursabil succesiv.

Sanarea băncii „Victoria” din Arad astfel este asigurată, încât institutul își va reincepe activitatea în scurt timp, sub conducerea dlui Emanoil Cosma.

În decursul tratativilor de sanare și dl. Vintilă Brătianu s'a interesat intensiv de soarta băncii „Victoria” din Arad, declarând dlui Cosma următoarele:

— Nu vom lăsa să se distru-gă banca „Victoria”

Dl. Vintilă Brătianu de asemenea a contribuit la sanarea băncii. Reușita sanării a provocat mare bucurie în rândul factorilor economici din Arad și Banat, iar aceia, cari au depunerii la „Victoria” s'au liniștit complect, având în vedere, că li-se achită mai departe 8% dobânzi după depuneri acelorora, cari au semnat moratoriu și continuă a-și punctifica mai departe la „Victoria” capitalurile.

Redacția ziarului „Ardealul Economic” în VIENA: Bela Benczel, Wien, IV. Schönburg Strasse No. 36, etajul I.

Speciális városi és utikabátok, külföldi la. nappaborkabátok, őszi trenchcoatok

Ia. teveször béléssel.

NEUMANN M.

CLUJ, FÖTÉR 14. FÉRFI-ÉS FIURUHAÁRUHÁZ

Licitații noi

Arsenalul armatei București.

În ziua de 29 Octombrie 1928, ora 10 dimineața. Arsenalul ține licitație publică, cu termen de urgență, pentru a doua oară, cu oferte închise pentru aprovizionarea cu un strung de picior.

Condițiunile ce trebuie să îndeplinească furnitura, precum și orice alte chestiuni referitoare la această licitație se vor lua zilnic de la Arsenalul armatei între orele 12—13,30 unde se poate vedea și caietul de sarcini.

În ziua de 29 Octombrie 1928, ora 10 dimineața, Arsenalul armatei ține licitație publică, cu termen de urgență, pentru a doua oară, cu oferte închise pentru aprovizionare cu 10.000 kg. tablă galvanizată ondulată.

Condițiunile ce trebuie să îndeplinească furnitura, precum și orice alte chestiuni referitoare la această licitație se vor lua zilnic de la Arsenalul armatei între orele 12—13,30 unde se poate vedea și caietul de sarcini respectiv.

Prefectura județului Ilfov.

Intrucât la licitația anunțată în ziua de 28 Septembrie a. c., prin publicația Nr. 15.541—928, nu s'a prezentat amatori, se publică din nou spre cunoștința generală că în ziua de 3 Noembrie 1928, ora 11 a. m., se va ține licitație în prețoriul prefecturii Ilfov, situată în strada Ilfov Nr. 6, prin oferte sigilate, cari se vor primi la acea oră, pentru darea în antrepriză a lucrărilor pentru reconstrucția unui pod de din lemn de stejar de 1,20 deschidere, pe șoseaua vicinală Tămădău-Obilești, km. 22 + 900, care lucrare de pe deviz este de lei 60.000.

Amatorii pot vedea proiectul în orice zi de lucru în cancelaria prefecturii (serviciul administrativ) de la orele 8—13.

Prefectura județului Tulcea.

Se scoate în licitație publică următoarele lucrări din județul Tulcea:

1. Aprovizionarea cupiatră spartă pe șoseaua vicinală Sulina-Letea-Kilia Veche km. 0—1, în valoare totală de lei 143.500.

2. Aprovizionarea cu piatră spartă pe șoseaua vicinală Cataloi-Cerna-Măcin km. 13—17, în valoare de lei 62.612.

3. Aprovizionarea cu piatră spartă pe șoseaua vicinală Tulcea-Mal-covi-Mahmudia km. 8—10, în valoare totală de lei 65.568.

Licitația se va ține la prefectura județului Tulcea, în ziua de 30 Octombrie 1928, ora 11 dimineața, cu oferte închise.

D-nii concurenți pot lua informații dela prefectura județului Tulcea și dela serviciul de poduri și șosele al județului, în orice zi de lucru, în orele de serviciu.

Primăria orașului Caracal.

Delegațiunea permanentă a acestui oraș, prin deciziunea din ședința dela 3 Octombrie a. c., respingând dela aprobare rezultatul licitațiunii ținută în ziua de 29 Septembrie a. c., se publică spre cunoștința generală că se va ține licitațiune publică în localul acestei primării, pentru a doua oară, cu termen de urgență, în ziua de 14 Noembrie a. c., ora 11 a. m., cu oferte închise și fără drept de supraoferte, pentru vânzarea spre exploatare a materialului lemnos din parchetul No. 5 al pădurii „Poroinca” din comuna Pietrari, județul Dâmbovița, proprietatea

acestei comune, în suprafață de 56 hectare 9.800 m.

Amenajamentul pădurii, estimățiunea și condițiunile pentru exploatarea acestui parchet, se pot vedea în orice zi de lucru la primăria Caracal, biroul registraturii.

Primăria com. Drăușeni jud. Târnava-Mare.

În ziua de 30 Noembrie 1928, ora 10 a. m., în localul primăriei Drăușeni, județul Târnava-Mare, se vinde prin licitație publică cu oferte închise conform legii contabilității publice, lemne de construcție din parchetul anului 1927—1928.

Volumul materialului este stabilit cu 390 m³ lemne de construcție. 312 bucăți de stejar.

Vânzarea se face conform condițiunilor de licitațiune stabilite conform regulamentului de licitațiuni și condițiunilor generale pentru exploatarea pădurilor, de cari amatorii pot lua cunoștința dela primăria comunei Drăușeni, plasa Rupea, județul Târnava-Mare.

Garanția provizorie este de lei 50.000.

Prefectura jud. Covurlui.

Noi, Dan Sărățeanu, prefectul județului Covurlui, aducem la cunoștința generală; că în ziua de 27 Octombrie 1928, orele 11 a. m., la palatul acestei prefecturi se va ține licitație publică pentru darea în întreprindere a aprovizionării cantității a 98.257 mc. lemnărie de stejar, predată în stațiile Berești și Fulgerești, necesară reparațiilor de poduri și podete din cuprinsul secției IV-a tehnică Berești, în valoare totală de lei 494.600, bani 70.

Devizul și caietul de sarcini se pot vedea la serviciul financiar și economic al prefecturii în toate zilele de lucru dela orele 9—13.

Epitropia bisericii Madona Dudu din Craiova.

Conform ordinului d-lui Ministru al Cultelor cu No. 41.932 și încheierii cu No. 112, se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 20 Octombrie 1928, orele 11 a. m., se va ține o a cincea licitațiune publică în sala de ședință a localului acestei epitropii, din acest oraș, strada Madona Dudu No. 75, prin oferte scrise și sigilate, pentru darea în exploatare a 4 parchete din pădurea Maglavitu, proprietatea acestei instituțiuni, cu No. 7, 8, 9 și 10 din seria I și seria II, care au o suprafață totală de 213 hectare și 6207 mp., pădurea fiind situată pe teritoriul comunelor Maglavitu și Hunia. Dolj.

Garanția provizorie va fi de lei 600 mii în numerar sau efecte garantate de Stat.

Licitațiunea va începe dela preț de lei 48600 la hectar.

Dosarul cauzei cu toate actele licitațiunii sunt la dispozițiunea d-lor amatori, în orice zi de lucru între orele 8—12 dimineața și 4—6 d. a.

Primăria Hunedoara.
Orașul Hunedoara dorește a-și procura următoarele contoare electrice, și anume:
a) pentru luminat:
60 bucăți a 3 ampere.
60 bucăți a 5 ampere.
60 bucăți a 10 ampere toate monofaz, 42 per., 110 volți;
b) pentru motoare:
5 bucăți a 20 ampere.
10 bucăți a 30 ampere.
5 bucăți a 50 ampere, toate tri-

faz, 42 per. 110 vo'ți.

Apoi:

1 bucăți a 50 ampere, și
1 bucată a 100 ampere, ambele pentru curent trifaz, 42 perioade, 300 volți

Pentru furnizarea acestor obiecte se publică licitație pe ziua de 12 Noembrie 1928, ora 10 dimineața, la primărie.

Caietul de sarcini se poate privi la primăria orașului, în timpul orelor oficiale.

Băncile din Oradea-Mare au desființat tariful uniform de provizie

Reușita acțiunii comercianților

Dela Redacția noastră din Oradea-Mare.

„Ardealul Economic” anunțase la timp, că băncile din Oradea-Mare, după pilda celor din Cluj și-au stabilit un tarif uniform de provizie pentru operațiile lor bancare. Acest tarif a intrat în vigoare la 15 Septembrie, respective la 1 Octombrie a. c. având menirea

să curme vehemența concurență, ce excitau băncile între ele în multe cazuri chiar în dauna lor proprie.

Noul tarif s'a stabilit așa fel, ca să nu se mai ivească daune pentru bănci, ca și până acuma, cu ocazia operațiilor bancare. Noul tarif nu le-a convenit însă comer-

cianților și industriași'or, cari zi de zi aveau de transmis sume

și prin urmare zi de zi erau încălcați cu noi spese și astfel acum câteva zile comercianții din Oradea-Mare, și-au convocat o adunare, la care au hotărât să intervină la reprezentanții băncilor, pentru a-i convinge să-și schimbe atitudinea.

Intervenția și-a și avut efectul, întrucât bancherii la consfătuirea ce au avut în acest scop, au hotărât să anuleze convenția încheiată în privința proviziilor, avizând despre aceasta și publicu

Az Aradi Általános Takarékpénztár Rt. saját tőkéi 50 millió lejre emelkedtek

Alaptőkét emel a pénzüintézet

Az Aradi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósa a napokban tartott ülésén Faragó Rezső vezérigazgató előterjesztésére kimondta, hogy az ezévi március hóban tartott közgyűlés határozta a és a kereskedelmi és iparügyi miniszterium erre vonatkozó engedélye alapján, az intézet alaptőkéjének felemelésére, tizenöt ezer darab egyenként 500 lej névértékű új részvényt bocsát ki.

Az új részvények 600 lei árfolyamon kerülnek kibocsátásra és azok a jövő év elejétől kezdve részesülnek osztalékjövödelemben.

mig ez év végéig a részvénybevetések után 12 százalékos kamattal térítetik.

Az új részvények elsősorban az intézet jelenlegi részvényeseinek ajánlatnak fel 10:3 arányban. Az elővételi jogok gyakorlásának határideje: november 10. A részvénykibocsátás által az intézet részvényőkéje harminckét és fél millió lejt, nyitartalékai tizenhét és fél millió lejt lesznek ki, összes saját tőkéi tehát ötvenmillió lejt növekedtek. Az újonnan kibocsátott részvények átvétele az erre történt előjegyzéseket teljesen biztosította.

Dr. Sabin Cioran vicedirectorul filialet clujene a Băncii Naționale, a fost numit profesor universitar

Anunțasem deja, că dr. Sabin Cioran, vicedirectorul filialet clujene a Băncii Naționale, în urma unei impozante lucrări de știință economică, a obținut doctoratul în științele economice.

Dr. Cioran, apreciat ca un distins specialist economic, recunoscut de toată lumea, fără deosebire

de naționalitate, acuma a ajuns să obțină o nouă distincție, fiind numit profesor la Academia Comercială cu titlu universitar. Numirea se consideră, ca o distincție din motivul, că dr. Cioran abea are 34 de ani și la astfel de etate nu prea mulți ajung la titluri atât de înalte.

Dr. dr. Cioran, care își menține și postul pe care-l ocupă la Banca Națională a primit felicitări din toate părțile, în legătură cu noua distincție.

De vânzare

Mare fabrică de mobile complect aranjată cu mașinării și material brut precum și diferite mobile extra fine, și anume: dormitoare, sufragerii și birouri, circa 35—40 camere. Vânzarea să face numai în bloc. Amatori se vor adresa la

Banca Generala a jud. Arad

Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20—
Szöveg között cm²-ként — — Lei 15—
Többi hirdetési oldalon — — Lei 10—
Egy garmond sor Lei 80—

Adunarea generală a acționarilor liniei Lemberg-Cernăuți-Iași

Tratative e dela Berlin

În ziua de 20 Octombrie urmează să se încheie la Cernăuți adunarea generală a acționarilor și obligatarilor societății de căi ferate Lemberg-Cernăuți-Iași.

Cu acest prilej se va examina acordul încheiat cu guvernul polon și privitor la răscumpărarea liniilor acestei societăți situate pe teritoriul polonez, precum și eventuala înțelegere la care s'ar ajunge până atunci cu guvernul român, asupra liniilor aflătoare pe teritoriul nostru.

După cum se știe tot în vederea aranjării liniilor între statul nostru și această societate a fost trimis la Berlin secretarul general al ministerului de comunicații, care are mandat a lra cu obligatorii societății Lemberg-Cernăuți-Iași ce se găsesc în Căpăla Reichului.

Aceste tratative de ordin feroviar — sunt și ele în strânsă legătură cu discuțiile ce se duc la Berlin în vederea stabilirii unui acord între România și Germania, pe chestiunea împrumutului de stabilizare.

A Biharmegyei Takarékpénztár angol tranzakciójához fűzött remények várakozáson felül beváltak

A Biharmegye Takarékpénztár rendkívüli közgyűlése

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank Rt. csütörtökön délelőtti gróf Tisza Kálmán igazgatósági elnök elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a Nagykárolyi Önszegélyző Népbankot az intézet fiókjában avatták.

Tekintettel arra, hogy a Nagykárolyi Önszegélyző Népbank az erre vonatkozó közgyűlési határozatot már hetekkel ezelőtt meghozta, a Nagykárolyi Önszegélyző Népbank október 18-tól kezdve már mint a Biharmegyei Takarékpénztár fiókja működik.

A rendkívüli közgyűlésnek különös érdekessége az volt, hogy a jelen évő Mr. Rich. rd. Sefton Tur-

ner, a londoni National Securities Corporation Ltd. vezérigazgatója, a Biharmegyei Takarékpénztár igazgatósági tagja azt a bejelentést tette, hogy azok a reménysek, amelyeket az intézet angol tranzakciójához fűztek, várakozáson felül beváltak és hogy a továbbiakra is a vezetése által álló intézet úgy részvénytávtelek, mint olcsó külföldi hitelnyújtás tekintetében úgy a Biharmegyei Takarékpénztárnak, mint a hozzátartozó iparvállalatoknak tekintélyes összegek folyósításával készséggel rendelkezésére áll.

A közgyűlésen megjelentek Mr. Turner bejelentését a legnagyobb örömmel vették tudomásul.

Banca de Credit Român nu a făcut ofertă de împrumut statului.

Mai mul e ziare din București anunțarea, că Banca de Credit Român a făcut o ofertă de împrumut statului

Informațiile, pe cari le-am primit din cursă competentă descid însă aceste svomori, cari sunt considerate tendențioase și menite să desoriteze lumea.

Cercurile guvernamentale desmint categoric, că statul s'ar fi ocupat cândea cu ideea de a se împrumuta dela vre-o bancă din țară.

A romániai exportmalmok vámmentesen importálhatják gépeiket

Bukaresti szerkesztőségünk jelenti Az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban működő speciális ipari bizottság megengedte, hogy a romániai exportmalmok vámmentesen importálhassák az üzemekhez szükséges gépeket külföldről Romániába.

A Romániába exportmalmokról az ipari bizottság külön névjegyzéket készít és csak azon malmok részesülnek a vámmentesség kedvezményében, amelyek az összeállítandó névsorban szerepelnek.

Consumul alcoolului în Rusia

Guvernul sovietic a dispus o serie de măsuri menite să sporească consumația de băuturi alcoolice, spre a mări veniturile Statului. În 1927 consumația de votcă s'a ridicat la 4 litri pe cap de locuitor, iar în anul acesta reprezintă șase litri de locuitor.

La Moscova se va instala o mare distilerie a Statului, în vederea dublării producției, de oare ce se pregătește introducerea monopolului de Stat. Administrația speră ca prin distribuirea băuturilor al-

coolice în schimbul furnizării de cereale, să silească pe țărani a ceda o mare parte din recolta organizațiilor oficiale.

Acțiune de faliment contra ceasornicarului Bela Klein din Timișoara.

Dr. Dr. Francisc Andres, în numele atelierului de obiecte artistice de bronz Frații Kainz a intentat acțiune de faliment contra firmei de juvaere și ceasornice Bela Klein din Timișoara, care datorează unei firme vieneze 700 lire sterline de mai mult timp, fără să achite ceva la nenumăratele provocări.

Tribunalul din Timișoara nu a fixat termenul desbaterii fiindcă dl. Dr. Aurel Anuica, avocat în Timișoara, numit curator și pentru masa de faliment a firmei de transporturi citran, s'a degajat de noua misiune. Încât acum a fost numit în locul Dsal Dr. Sebastian Wei er curator al masei noului faliment.

Redacția ziarului „Ardealul Economic” în ORADEA-MARE: Bela Ötvös, str. Oltenia No. 6.

Sváb Központi Bank

Részvénytársaság

1928. évi október 27-én, délután 4 órakor az intézet tanácstermében, Timișoara I., Piața Unirei 9.

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak*).

TÁRGYSOROZAT:

1. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság jelentése a megtörtént részvénytőkeemelésről és az alapszabályoknak az alaptökére vonatkozó 5. §-ának megváltoztatása.
3. Határozathozatal az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársasággal, Araddal való egyesülése tekintetében.
4. Az igazgatóság meghatalmazása az egyesüléssel összefüggő ügyeknek lebonyolításával.

*) A közgyűlésen szavazatuk van mindazon részvényeseknek, akik leg-elsőbb három nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézeti pénztárnál, vagy nyolc nappal a közgyűlés előtt a közgyűlési meghívóban megnevezett helyeknél egy vagy több részvényt folyó szelvénnel letétbe helyeznek, melyek már három hónapja a letétbe helyező részvényes nevére szólnak. A letétbe helyezésről letétjegy állíttatik ki, mely a közgyűlésen való részvételhez egyúttal igazolványul szolgál.

Legkésőbb 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt a részvényesek az intézet következő fiókjai és kirendeltségeinél helyezhetők letétbe:

Fiókok: Temesvár-Józsefváros, Temesvár-Gyárváros, Sándorháza, Billéd, Buziás, Nagykároly, Nagyszentmiklós, Zsombolya, Karánsebes, Csátád, Liebling, Lugos, Ujpecs, Újszentpéter, Perjámos, Szemlak, Csénád, Cse-e, Vinga, Varjas.
Kirendeltségek: Kis-eremia, Óbesenyő, Gyertyámos, Nagyjécsa, Iánosföde, Keglevichháza, Kenéz, Ujhely, Kiskomlós.

Timișoara, 1928 október 10.

**A SVÁB KÖZPONTI BANK RT.
IGAZGATÓSÁGA.**

Az összes államok között Amerika törlesztí leggyorsabban államadósságait

Mellon amerikai pénzügyminiszter az elmúlt évben 1133 millió dollárt fizetett vissza az állam hitele önek
— Az an ol puri an szellem érvényesül Amer ka
pénzügyi műveleteinél

Ha végigtekintünk az amerikai állampénzügyek történetén, azt látjuk, hogy minden háboru, forradalom, vagy más konfliktus befejeztével, a mely az adósságok növekedését vonta maga után, a mindenkori kormány első kötelességének tartotta az államadósságok leggyorsabb törlesztését. Mintha számoltak volna új bonyodalmak bekövetkezésével és az ilyenekkel kapcsolatos újabb hitel-műveletek talaját akarták előkészíteni.

Ebben a politikában nagy szerepet játszik az angol puritán szellem is,

amely az amerikai gyarmatok lelkén át ma is ott él a modern amerikai polgár szívében és következetesen manifesztálódik a kötelezettségek pontos teljesítésében.

Az 1917. évben Amerika államadóssága csak 2,5 milliárd dollár volt. A háboru alatt az ugynevezett Liberty- és Victory-kölesönökkel több mint tizszeresére emelkedett és 1919 júniusában elérte a 26 milliárd dollárt. Ezt az összeget a háboru után azonnal megindított törlesztések 1926 végéig 19,6 milliárdra csökkentették. Ez a törlesztési politika a pittsburgi bankár Andrew W. Mellon nevéhez fűződik, aki már 1921 márciusától tartja a Secretary of Treasury — pénzügyminiszteri — tisztségét, egyébként Amerika leggazdagabb emberei közé tartzik, természetesen nem pénzügyminisztersége következtében.

Mellon az 1927 évben is 1133 millió dollárt fizetett vissza az állam hitelezőinek

és pedig a költségvetésből 61,3 milliót, a törlesztési alaphoz 520 millió dollárt. Ennek következtében

az amerikai kormány adóssága a múlt esztendő végén 18,51 milliárd dollárt tett ki, tehát nyolc esztendő alatt 7 és fél milliárdal csökkent.

A kedvező kamatviszonyok természetesen igen megkönnyítették ezeket a pénzügyi műveleteket. Az állampapírok átlagos hozadéka 1922-ben 4,5 százalék volt és 1927 végén már csak 3,45 százalék, sőt a rövidlejáratu kincstári jegyek mindössze 3,12—15 százalékot hoznak. Mellon pénzügyminiszter, nem is mulasztotta el a kedvező helyzet kihasználását. Az 1926 év szeptemberétől 1927 végéig hétszer boesátott ki 6—9 hónapos kincstári jegyeket összesen 2,5 milliárd összegben. A kormány ezekkel fedezi negyedévi hitelszükségeit, a kincstári jegyek 3¹/₂—3¹/₄ százalékos kamatszélvénnyel vannak ellátva és 100-as kibocsátási árfolyamon az emissziókat rendszeren többszörösen tuljegyzik. A három évnél hosszabb lejáratú bíró jegyek és kötvények 3,5 és 3¹/₂ százalékos kamattal jöttek a piacra, ezeknek összege 1114 millió dollárt tett ki.

Az állam pénzügyi műveletei között a legkimagaslóbb a Second Li-

berty 5 százalékos és 4,5 százalékos kölesönök a konverziója. Ezt a kölesönt 1917 november 15-én boesátották ki 25 éves lejáratúval, de a kormány fentartotta magának a 10 év utáni visszafizetés jogát és ez meg is történt 1927. november 25-ig. E kölesönökből 1927 februárjában 3104, millió dollár volt szétszórva egész Amerika területén. Mellon sorozatos konverziós műveletekkel március 15-től november közepéig teljesen kivonta ezt a hatalmas összeget a forgalomból.

A konverzióból előálló kamatnyereség évente körülbelül 35 milliót jelent,

Nem je'entkeznek az Aradi Ipar- és Népbanknál elzálogosított ékszer tulajdonosai

A felzámoló bizottság november 15-ig újabb határidőt adott az ékszerek kiváltására — Birói letéti helyük az át nem vett ékszereket

Az aradi Ipar és Népbank felsz. bizottsága szept. elején hírlapilag felszólította a pénzügyintézet azon volt ügyfeleit, akik a banknál ékszereket zálogosítottak el és azokat még nem váltották ki, hogy zálogjegyüket a felszámoló bizottságnál záros határidőn belül mutassák be.

Tekintettel arra, hogy a felszólításnak számosan nem tettek eleget, a felszámoló bizottság most ezután

is ismételt felhívja az érdekelteket, hogy az ékszertárgyak átvételére céljából a pénzügyintézet jelenlegi helyiségében, Arad, strada Romanului, (volt Zrínyi-utca) 2. szám alatt annál is inkább sürgősen jelentkezzenek, mert a folyó évi november hó 15-ig nem jelentkező ügyfelek elzálogosított ékszereit a felszámoló bizottság birói letéti fogja helyezni.

Vagyontalansági eskü alapján megszüntették a csődeljárást Walter Alfréd temesvári bádogosmester ellen

Csődtárgyalások a temesvár törvény zéken

A temesvári törvényszék esődbírósága a napokban több esődkérvényt tárgyalt. Walter Alfréd gyárvárosi bádogosmester ellen egyik hitelezője 64 ezer lej követeléséért a esőd elrendelését kérte.

A tárgyaláson a bádogosmester előadta, hogy huszonhét év óta fennálló műhelye az elmúlt évben tönkrement, ő maga fizetése képtelen lett és semmi vagyona nincs. A bíróság felszólította a hitelező jogi képviselőjét, dr. Pincu temesvári ügyvédet, hogy az esetleg elrendelendő esőd költségeinek fedezésére 75 ezer lejt

tegyen letéti. Miután az ügyvéd ennek a felszólításnak nem tett eleget, a esődbíróság az alperes bádogosmestertől bevette a vagyontalansági esküt és ennek alapján a esődkérelmet elutasította.

A Kladin János buziási fűszerkereskedő ellen benyújtott esődkérés tárgyalását a bíróság november 3-ra halasztotta el.

Andres Ferenc dr., temesvári ügyvéd a Kaintz Testvérek tulajdonát képező művészi bronztárgyakat képviselő bécsi műterem képviseletében Klein Béla temesvári ékszerész és

ami a kiadások csökkentéséhez hozzájárulván az adófizetők előnyére szolgál.

A kormány által végrehajtott tranzakciók legnagyobb része március 15-ére esett, ez amugy is fontos dátum az amerikai pénzügyi világban, mert március 15-ike az első negyed jövedelmi adójának határnapja.

Ezen az egyetlen napon nem kevesebb, mint kétezermillió dollár forgalom bonyolódott le.

Ez a rekordösszeg egyike a jelen idők legnagyobb pénzügyi műveleteinek, amely 12 óra alatt folyt le. Mellon pénzügyminiszter előrehaladott kora dacára bannulatos ügyességgel vezeti a kormány felelősségteljes pénzügyi műveleteit és eddig minden tranzakcióját sikeresen hajtotta végre. Az amerikai pénzügyi politika nagyszerű eredményeit természetesen legnagyobbbrészt az Amerikában uralkodó általános jólét és a gazdasági élet virázása hozza létre.

órák ellen a esőd megnyitását kérte, miután az ékszerész már. hosszabb ideje tartozik a bécsi cégnek 700 silinggel és az összeget többszöri felszólításra sem fizette meg. A temesvári törvényszék még nem tűzött ki terminust a esődkérés tárgyalására.

Anuiea Aurél dr. temesvári ügyvéd, akit a esődbíróság a esődbejuttott Citran szállítótársasággal esődtömegmondokává nevezett ki, visszaadta megbízását. A temesvári törvényszék helyette dr. Weiser Sebestyén ügyvédet nevezte ki esődtömegmondoknak.

Suprimarea unor taxe de încarcare și descarcare la C. F. R.

Administrația căilor ferate aduce la cunoștința celor interesați că pentru cărfurile de clasele D, E, F și G, tarife speciale și excepționale sub 5000 kgr. ce se încarcă sau descarcă de către părți pe liniile de garaj particulare, nu se va mai percepe taxa de încarcare sau descarcare de 5 lei de fiecare sută de kilograme, întrucât această operație se va executa de părți.

Dispozițiunea aceasta a intrat în vigoare cu începere dela 15 Octombrie a. c.

Scutiri de taxe poștale

În ultima sa ședință, Comitetul de direcție al administrației poștale a acordat scutirea de taxe poștale, pentru corespondența preschimbată de asociațiunea română pentru propaganda aviației, în interesul colectării de fonduri necesare acestei asociațiuni.

Scutirea a fost acordată pentru perioada de timp până la 1 Februarie 1929.

Combustibilul pentru C. F. R.

După ce a obținut o reducere de peste 5 la sută la procurarea combustibilului necesar căilor ferate în acest an, d. inginer N. Teodorescu, directorul general al acestei instituțiuni se pare hotărât, ca pentru anul 1929 să pue în aplicare unul din cele două proiecte, în vederea aprovizionării cu combustibil necesare și anume:

1) Procurarea cărbunelui prin licitație, sperându-se la mari reduceri de prețuri la cărbuni punând la concurență liberă minele cari în ultimul timp s'au desvoltat bine și care în speranța unei furnituri mai mari vor reduce considerabil prețurile și

2) Al doilea proiect ar fi procurarea acestui combustibil prin tratative directe cu minele respective bazându-se aceste tratative nu mai pe calitatea și prețul cărbunelui la locul de consumație sau producție.

Rămâne de a fi studiat care din aceste două proiecte vor aduce cele mai mari avantagii Direcțiunii Generale C. F. R., proiect care apoi va fi urmat și aplicat.

Elegans, olcsó és tartós.

T Vas- és Rézbutort

szállít a

Timisoarai Vas- és Rézbutorgyár

Timisoara, III. Piața Bisericei (Templomtér) No. 2. — Telefon: 18—31.

Közel hét milliárd deficittel zárult az állami költségvetés a folyó év első kilenc hónapjában

A költségvetési deficit további emelkedésére számít a pénzügyminiszterium — Nem sikerült kormányintézkedésekkel sem biztosítani az állami költségvetés egyensúlyát

Bukaresti szerkesztőségünk jelenteti: Az a költségvetési deficit, amely az állami költségvetésben egyedül a szeszadó címén befolyó bevételeknél 2 milliárd lejre rug, a többi tételeknél is megdöbbentő képet mutat. Teljes tárgyilagossággal állapítható meg, hogy

Bratianu Vintila miniszterelnök és pénzügyminiszternek a költségvetési egyensúly fenntartására irányuló törekvése nem járt sikerrel

és a hivatalos statisztikai kimutatások elszomorító és megdöbbentő képet mutatják az államháztartás esődjének.

Hivatalos statisztikai kimutatások szerint az állam tényleges bevétele a folyó évi január elsejétől augusztus 31-ig 19 milliárd 286 millió 328 ezer 74 lej volt. Szeptember hónap folyamán az állami bevételek összege 2 milliárd 816 millió 428 ezer 483 lej tett ki.

A folyó évi január hó elsejétől a folyó évi szeptember hó 30-ig bezárólag tehát

az összes állami bevételek összege 22 milliárd 102 millió 756 ezer 556 lej volt.

Ezzel szemben a folyó évi január elsejétől üezdve augusztus 31-ig bezárólag az állami kiadások összege 17 milliárd 974 millió 626 ezer 910 lej volt, amely összeg a szeptember havi kiadásokkal 2 milliárd 708 millió 325 ezer 191 lejjel szaporodott.

Az összes állami kiadások összege a folyó évi január hó elsejétől kezdve szeptember 30-ig bezárólag 20 milliárd 682 millió 952 ezer 101 lej volt.

Tekintettel arra, hogy a folyó költségvetési év kilenc hónapjában a költségvetési kiadási előirányzat 28 milliárd 762 millió 500 ezer 6 lej tüntetett föl, ezzel szemben az elmúlt kilenc hónap alatt az összes állami bevételek összege csak 22 milliárd 102 millió 756 ezer 556 lej volt, megállapítható, hogy

az 1928. évi költségvetés a folyó évi szeptember 30-ig 6 milliárd 659 millió 743 ezer 450 lej deficittel zárult.

A jelenlegi gazdasági viszonyok és kormányzati politika mellett nincs remény arra, hogy ez a hatalmas költségvetési hiány az év végéig esőkkenni fog, sőt ellenkezőleg maga a pénzügyminiszterium is számol azzal, hogy a folyó évi december hó 31-én a költségvetési deficit még nagyobb lesz.

Arad-Hegyalján közepes volt az idei szőlőtermés

A jégverés és a fagy nagy kárt okozott a szőlőkben — A must minősége kielégítő — Nem alakulnak még ki az új árak

Az aradhegyaljai szőlőhegyeken véget ért a szüret. Gyorok, Kuvin, Világos, Kovasznic és Ménes, továbbá Pankota és Magyarud szőlőhegyein befejezést nyert a szüreti munka.

Arad-Hegyalján átlag közepes volt a termés, mert a tavaszi jégverés és a fagy sokat ártott a szőlőnek. Különösen nagy volt a kár Gyorokon, Kuvinban és Világoson.

Az átlagos termés holdanként 4—5 hektóliter,

olyan helyeken azonban, amelyeket az elemi csapások megkíméltek,

holdanként 15—20 hektóliter bor termett.

Az új must minősége általában kielégítően jó, a fehérszőlő cukortartalma 18—21 fok, a vöröské 20—24 fok között váltakozik. Vörösbort egyébként Arad-Hegyalján csak keveset termeltek, mert a kereslet vörösbort iránt minimális.

Világoson 1000, Kovasznicon 4200, Ménesen pedig 480 hektóliter mustot préseltek. A paulisi és barackai bortermést szakértők 3000—3500 hektóliterre becsülik.

A must árak még nem alakultak ki, a legolcsóbb, a leggyengébb parasztmustért literenként 11—12 lej fizetnek.

Az Erdélyhegyaljai szüret most van folyamatban. A termés mennyi-

ségét és minőségét a jövő számunkban fogjuk ismertetni.

Szakértők az arad-hegyaljai idei bortermést általában kedvezőbbnek mondják, mint a megelőző évben, mert az őszi kedvező időjárás helyrehozta azokat a károkat, amelyeket a tavaszi fagy és jégverés okoztak.

Az árak kialakulása kedvezőtlen auspiciumok között történik,

miután a régi királyságban állítólag kitűnően sikerült a szőlőtermés és a regát új borokból hatalmas készletekkel fog rendelkezni.

Bécsi szerkesztőségünk címe:

Benczel Béla
Wien, IV. kerület,
Schönburg Strasse 36.
I. emelet.

A nagyváradi pénzügyintézetek megszűnték az egységes jutaléktarifát

Október 17-én Nagyváradon megszűnt az egységes jutaléktarifa alkalmazása

Az „Ardealul Economic-Erdélyi Közgazdaság” nagyváradi szerkesztőségétől

Az Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság annak idején részletesen beszámolt arról, hogy a nagyváradi pénzügyintézetek, éppen úgy, mint a többi erdélyi és bánsegi bankok, a bankári teendők, átutalások elvégzéséért egységes jutaléktarifát léptettek életbe, amelyet szeptember 15-től, illetve október elsejétől alkalmaztak. A jutaléktarifa egységesítésének az volt a célja, hogy a pénzügyintézetek gátat vessenek egymás között annak a versengésnek, amely a jutekésztársaságoknál keletkezett és amelyek köve kezmenye az lett, hogy a túljutott verseny miatt ráfizettek az ilyen üzletek e.

Az egységesített jutaléktarifát természetesen úgy állapították meg, hogy a ráfizetések megszűnjenek és a bankári teendők elvégzése éppen olyan hasznos ható (ha szerényebb hasznosító is) üzlet legyen, mint bármely más funkció. Ez aztán természetesen azoknak a nagykereskedőknek, vállalkozóknak és mindazoknak a megtérülését maga után, akik a

pénzügyintézeteket átutalási és más tevékenyséért csaknem naponta i énybe veszik.

Az egységes tarifa é zékenyen ujtotta a nagyváradi kereskedővilágát, miért is néhány nappal ez előtt az érdekeltek ankétot tartottak, amilyen e határozták, hogy ötlagu bizottság után érintkezést keresnek a nagyváradi pénzügyintézetek vezetőivel, akik a kérdésben olyan feljegyzésre igyekeznek hangolni, amely úgy a pénzügyintézetek, mint a kereskedők érdekeivel harmóniában áll.

Az intervenciónak meg is lett az eredménye. A nagyváradi pénzügyintézetek vezetői az Unió Kubban értekezletet tartottak ebben a kérdésben és heható vita után elhatározták, hogy az egységes jutaléktarifát megszüntetik. A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok, amelyet a bankigazgatók elhatározásáról értesítettek, kommunikében közölte, hogy a nagyváradi pénzügyintézetek a jutalékszámításra vonatkozó bankközi egyezményt október 17-én hatályon kívüli helyezték.

Százharmincemillió lej lesz a fuzionált Aradi Polgári Takarékpénztár Rt. és a temesvári Sváb Központi Bank Rt. alaptőkéje

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Rt. okt. 27-én megtartandó rendkívüli közgyűlésén ratifikálja a fuziót és választja meg az új igazgatóságot és felügyelőbizottságot

Részletesen beszámoltunk arról a jelentős pénzügyi tranzakcióról, amelyet az Aradi Polgári Takarékpénztár Rt. és a temesvári Sváb Központi Bank Rt. hajtott végre a két pénzügyintézet fuziójával kapcsolatban. Megírtuk, hogy az egyesülés kimondása előtt

az Aradi Polgári Takarékpénztár Rt. részvénytőkéjét 80 millió lejre emelte fel,

a temesvári Sváb Központi Bank pedig alaptőkéjének 50 millió lejre való felemelését határozta el.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Rt. a folyó évi október hó 27-én délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az igazgatóság bejelent, hogy a részvénytőkének 80 millió lejre való felemelése befejezést nyert, amennyiben az új kibocsátású részvényeket már majdnemtel egészében lejegyezték.

Az októberi közgyűlés fogja ratifikálni a Sváb Központi Bank Részvénytársasággal való fuziót és az egyesüléssel kapcsolatosan a pénzügyintézet részvénytőkéjének 130 millió lejre való felemelését.

latosan a pénzügyintézet részvénytőkéjének 130 millió lejre való felemelését.

A közgyűlésen a fuziónak megfelelően módosítani fogják a pénzügyintézet alapszabályait, három évre megválasztják az új igazgatóságot és az új felügyelőbizottság tagjait és a közgyűlés egyben felhatalmazást fog adni az igazgatóságnak, hogy az egyesülés következtében szükséges módosításokat és változtatásokat a cégbizottságnál intézze el.

Az októberi rendkívüli közgyűlésen résztvevni hajtó részvényesek részvényeiket folyó évi október hó 24-ig az Aradi Polgári Takarékpénztárnál, vagy a pénzügyintézet titokjánál letétbe helyezték kötelesek.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Rt. rendkívüli közgyűléséről szóló meghívó lapunk más helyén közöljük.

A temesvári Sváb Központi Bank Rt. ugyancsak október 27-én megtartandó közgyűlésén ratifikálja az Aradi Polgári Takarékpénztárral tésztendő fuzióját.

BEREA „**URSUS**” este excelentă
Az „**URSUS**” sör a legjobb

A Banca Națională 200 milioane lei visszleszámitolási hitelt folyósít az aradi Victorianak

Tizenhat regáti pénzüzetet garanciát vállalt az erdélyi románság nagymultu bankjéért — A reorganizált és szanált Victoria Takaré- és Hitelintézet Rt. m gkezdti működé é

Bratianu Vintila: „— Nem engedjük a Victoriat elpusztulni!”

Az „Ardealul Economic-Erdélyi Közgazdaság” Arad-bánsági szerkesztőségétől

Részletesen beszámoltunk annak idején azokról az okokról, amelyek az aradi Victoria Takaré- és Hitelintézet Rt. fizetéseketelenségét előidézték és ismertettük a szanálási akció különböző fázisait is. Mint ismeretes, a Victoria igazgatósága, illetve a Banca Națională, a Banca Românească és a Banca Albina delegátusaiból alakult új vezetőség moratoriumot kért a pénzüzetet betéteseiktől és hitelezőiktől, amelyet az érdekeltek meg is adtak.

Comsa Emanuel, aki a Victoria ügyeit a betegsége miatt szabadságot Adam Gheorghe vezérigazgató helyett intézte és Tancov György, a Banca Națională aradi fiókjának igazgatója hónapokon keresztül lázas munkát fejtettek ki a pénzüzetet megmentése érdekében és bukaresti bankokkal vették fel a tárgyalást a szanálás módjainak megállapítására vonatkozólag.

Örömmel jelenthetjük, hogy a tárgyalások sikerre vezettek és az erdélyi románság nagymultu pénzüzetét, amelyet az 1887. évben alapítottak, sikerült megmenteni. A lefolytatott tárgyalások eredményeként

tizenhat regáti pénzüzetet garanciát vállalt az aradi Victoria Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaságért.

A tizenhat regáti pénzüzetet garanciája alapján

a Banca Națională 200 millió lei visszleszámitolási hitelt bocsát a Victoria rendelkezésére,

amely összeg 6 százalékos kamattal mellett fokozatosan kerül folyósításra.

Casa de Economii Cetățenești din Arad și Banca Centrală Svăbească din Timișoara, fuzionând, își sporesc capitalul la 130 milioane lei

La adunarea generală din 27 Octombrie Casa de Economii cetățenești din Arad, va ratifica și fuziunea

Anunțasem la timp și amănuntele tranzacției financiare importante între Casa de Economii Cetățenești din Arad și Banca Centrală Svăbească din Timișoara, în legătură cu fuziunea acestor marcate instituite financiare, în preajma căreia Casa de Economii Cetățenești din Arad, își sporise capitalul la 80 iar Banca Centrală Svăbească din Timișoara, la 50 milioane.

Casa de Economii Cetățenești din Arad, va avea o adunare generală în 27 Octombrie a. c. la orele 4 p. m. la care se va raporta, că noua emisiune s'a pulut plasa în întregime și astfel urcarea capitalului la 80 milioane, se consideră reusită. Adunarea generală extraordinară va avea totodată menirea de-a ratifica și fuziunea cu Banca Centrală Svăbească din Timișoara, în legătură cu această

fuziune sporindu și instituția capitalul la 130 milioane.

La adunarea generală se vor modifica și statutele, corespunzător fuziunii, alegându-se noul consiliu de administrație și supraveghiere pe trei ani.

Acționarii, cari doresc a participa la adunarea generală extraordinară din 27 Octombrie a. c. sunt invitați, ca să-și depuna acțiunile la casa băncii sau a filialelor sale, până în 24 Octombrie a. c.

Bilanțul Casei de Economii Cetățenești din Arad, îl publicăm de altfel în altă parte a ziarului nostru, cu mențiunea, că din acest bilanț se poate constata foarte clar rentabilitatea institutului.

Citiți „Lemnul”

Recolta de struguri a fost mijlocie în Podgoriile Aradului

Piatra și înghețul, au provocat mari daune proprietarilor de vii. — Calitatea mustului este satisfăcătoare. — Novele prețuri încă nu s'au format.

Culesul viilor în Podgoriile Aradului, s'a terminat atât în regiunea Ghioroc, Cuvin, Siria, Covașin și Miniș, cât și în cea dela Pâncola și Maghiarad.

Recolta în Podgoriile Aradului, a fost mijlocie, piatra și înghețul din primăvară cauzând mari daune, în special în Ghioroc, Siria și Cuvin. Recolta mijlocie a fost de 4—5 Hl pe pogon, dar în regiunile scuitele de ravagiile tempestatilor, s'a înregistrat recolte de 15—20 Hl.

Calitatea noului must, în genere este satisfăcătoare strugurii albi având o substanță zaharică de 18—21 grade, iar cei negri de 20—24 grade.

Vin roșu de altfel s'a produs puțin în Podgoriile Aradului, fiindcă nu se prea caută.

În Siria s'au produs cam 1000,

în Covașin 4200, iar în Miniș 480 Hl. must, pe când în Pauliș și Barațca 3000—3500 Hl.

Prețurile mustului încă nu s'au format, achitându-se 11—12 lei chiar și pentru cel mai slab must.

În Ardeal, culesul viilor acuma este în curs, anunțând rezultatul recoltei din Ardeal în numărul viilor.

Experții consideră mai satisfăcătoare recolta din Podgoriile Aradului, decât în anii precedenți, fiindcă timpul favorabil din toamnă, a îmbunătățit întrucâtva situația, provocată de piatra și înghețul din primăvară.

Prețurile încep să se formeze sub auspicii favorabile, fiindcă, afirmative și în Vechiul Regat s'a înregistrat a recoltă favorabilă, încât și acolo vor fi stocuri de vin în abundență.

Scumpirea transportului pe CFR.

Ministerul Muncii cere câte 500 lei de fiecare vagon, pentru întreținerea drumurilor? — Noua încercare se isbește, de protestele energice ale reprezentanților vieții economice.

— Dela redacția noastră din București. —

Proiectul de lege, pe care dl Nistor, ministrul muncii, intenționează să-l prezinte parlamentului pentru aranjarea întreținerii drumurilor, după cum ni-se anunță din București va produce mari surprize în cercurile economice din România, în special în cercurile comerciale și industriale, cari sunt nevoite să-și transporteze produsele pe CFR.

Noul proiect între altele, prevede o taxă specială de 500 lei la fiecare vagon solicitat

pentru întreținerea și repararea drumurilor.

Taxe speciale de 500 lei se vor administra separat exclusiv pentru întreținerea și repararea drumurilor.

Dispozițiile proiectului, care reclamă câte 500 lei taxă specială de fiecare vagon solicitat, au ajuns la cunoștință publicului printr'o indiscreție, provocând mari surprize în cercurile comerciale și industriale, cari acuma încep să se organizeze pentru a-și formula protestele necesare și juste.

Diversele organizații economice lucrează din răsuferință, pentru suprimarea situației grave provocate de criza economică, pe când guvernul caută să agraveze această situație cu noi sarcini,

între cari acuma apare și taxa de 500 lei pentru întreținerea soselelor, taxă, care urmează a se percepe la livrări, după fiecare vagon solicitat, chiar și la transporturile de produse brute și semifabricate. Astfel, de pildă

cimentul se scumpește cu 2500, iar produsele metalurgice cu 4000 lei.

Diferitele organizații economice însă un pot tolera astfel de noi sarcini cari contribuie exclusiv la paralizarea vieții economice destul de stânjenită și prin alte inconveniente, ci au pornit cea mai energetică acțiune pentru înlăturarea noului inconvenient. În urma protesturilor inițiate de către Uniunea

Camerelor de Industrie și Comerț, U. G. I. R. Uniunea Comercianților și Sfatul Negustoresc, se speră însă, că se va abandona noua încercare de a se agrava situația industriașilor și comercianților cu noi sarcini.

Cifra noului buget al poștelor

Comitetul de direcție al poștei, în ultima lui ședință, a aprobat ante-proiectul noului buget al administrației P. T. T., care are o evaluare totală de un miliard 880 milioane lei.

În limitele acestui buget se va proceda la întocmirea bugetului de cheltuieli.

După întocmirea lui definitivă, noul buget va fi prezentat ministrului de finanțe.

Noua lege a pescăriilor Statului

Noul proiect de lege al pescăriilor statului a fost revăzut eri de comisia specială de pe lângă administrația generală a pescăriilor statului dându-i-se forma definitivă.

Proiectul va fi trimis zilele acestea Consiliului Superior Legislativ. Noul proiect de lege se ocupă — între altele — de mijloacele cele mai nemerite pentru punerea în valoare apelor și bășilor Statului.

PARKETTA

száraz, legjobb minőségben, legolcsóbban

Intreprindere Aradana pentru Industria lemnului

CZEILER, KORNIS & Co-nál ARADON.

Parkettát lerakással együtt is vállalunk. — Telefon számok: 187, 504.

Participarea României a expoziția internațională dela Barcelona

Consfătuirea reia dela Ministerul de industrie și comerț

La ministerul de industrie și comerț a avut loc o consfătuire la care au luat parte d-nii: prof. L. Mrazec, ministru de industrie și comerț, Stelian Popescu, ministrul justiției, G. Cipăianu, subsecretar de stat la ministerul de domenii, G. Assan secretar general al ministerului de industrie și comerț, dr. St. Cserkez, președintele Uniunii Camerelor de Comerț, Traian Naum, președintele Uniunii Camerelor Agricole, ing. Cezar Popescu, directorul general al industriei, Cezar Hârjescu, subdirectorul general al comerțului, Sebastian, inspector în ministerul de domenii și Gaorescu, director în ministerul de justiție.

S'a examinat în mod amănunțit chestiunea participării României la expoziția internațională dela Barcelona. În urma discuțiilor urmate s'a hotărât ca participarea noastră la această expoziție să fie cât mai reușită. De asemeni s'a hotărât ca noi să avem un pavilion special, iar participarea noastră să fie generală în produse agricole, in-

dustriale, artistice, de industrie casnică, etc., etc., de oarece deschiderea expoziției internaționale dela Barcelona a fost amânată dela 15 Februarie la 15 Maiu a. c., s'a hotărât să profităm de această amânare pentru a ne pregăti cât mai bine.

Instituirea unui comitet de organizare

În acest scop s'a instituit un comitet de organizare compus din d-nii; ing. Cezar Popescu și Cezar Hârjescu ca delegați ai ministerului de industrie și comerț, Sebastian ca delegat al ministerului de domenii, Bottez ca delegat al Uniunii Camerelor de Comerț, Pârvulescu ca delegat al Uniunii Camerelor Agricole și câte un delegat al ministerului de culte și instrucțiuni publică, ce urmează a fi desemnați ulterior.

Acest comitet de organizare va lucra la ministerul de industrie și comerț, sub președinția d-lui ing. Cezar Popescu, directorul general al industriei.

A közmunkaügyi miniszter vagonoként 500 lejjel akarja megdrágítani a vasúti szállítást

Minden vasúti szállításért külön 500 lejt igényelnek az utak karbantartási alapja javára — Az új törvényjavaslat ellen erélyes tiltakozásra készülnek az összes gazdasági érdekképviseletek

Nistor közmunkaügyi miniszter a parlament őszi ülésén a karbantartási törvényjavaslatot vezette be, amely a romániai utak jó karbantartásáról, javításáról és új közlekedési vonalak létesítéséről irtezkedik. A törvénytervezet kellemtelen meglepetésben részeltette a romániai közgazdasági élet összes faktorait, főleg azokat a kereskedőket és iparosokat, akik a szállításoknál a CFR szolgálatát kénytelenek igénybevenni

A törvényjavaslat értelmében minden a vasuton történő szállításnál 500 lej speciális különdíjat kell fizetni vagonoként a romániai utak karbantartási és ujjáépítési alapja javára.

Az 500 lejes speciális díjat külön alapként fogják kezelni, amely aapot kizárólag az új utak építésére és a meglévő utak karbantartására fogják felhasználni.

A törvénytervezetnek a vagonoként fizetendő 500 lejes különdíjól szóló rendelkezése indiszkréción folytán került nyilvánosságra és hatalmas meglepetést keltett a kereskedők és az iparosok körében. Amíg

a különböző gazdasági érdekképviseletek teljes erőfeszítéssel dolgoznak azon, hogy a gazdasági válság és pénzkrisis miatt lényegesen emelkedő fogyasztási pangást megszüntessék,

a kormány újabb illetékekkel drágítja meg a vasúti szállítást

dustriale, artistice, de industrie casnică, etc., etc., de oarece deschiderea expoziției internaționale dela Barcelona a fost amânată dela 15 Februarie la 15 Maiu a. c., s'a hotărât să profităm de această amânare pentru a ne pregăti cât mai bine.

Instituirea unui comitet de organizare

În acest scop s'a instituit un comitet de organizare compus din d-nii; ing. Cezar Popescu și Cezar Hârjescu ca delegați ai ministerului de industrie și comerț, Sebastian ca delegat al ministerului de domenii, Bottez ca delegat al Uniunii Camerelor de Comerț, Pârvulescu ca delegat al Uniunii Camerelor Agricole și câte un delegat al ministerului de culte și instrucțiuni publică, ce urmează a fi desemnați ulterior.

Acest comitet de organizare va lucra la ministerul de industrie și comerț, sub președinția d-lui ing. Cezar Popescu, directorul general al industriei.

és ezzel közveve megnehezíti az egyébként is eromlott életstandard fenntartását.

A va ono ként fizetendő 500 lejes különdíjzért jelentendőkívül súlyos megterhelést a közgazdasági életre, mert

nemcsak a készipartermékek, hanem a nyerstermények és a feldolgozottak után is fizetni kell ezt a különdíjat,

amelynek alkalmazása a cementet 2500 lejjel a vasúti szállításhoz pedig 4000 lejjel drágítja meg vagonoként

A különböző gazdasági érdekképviseletek a legerélyesebb akcióindítják meg Nistor miniszter törvénytervezete ellen és valószínűnek látszik hogy a kereskedelmi és iparkamarák szövetsége, az Unió, a Szatol Negustoresc, az Erdélyi és Bánáti Kereskedői Egyesületek szövetsége részéről folyamatos tiltakozó akció eredményeként

a miniszter kénytelen lesz módosítani a törvénytervezetet

és vagy mérsékelni, vagy teljesen törölni az összes szállítások után vagonoként igénylendő speciális 500 lejes díjat

DIANA

sós borszesz, vezérképviselet „GEA“ KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. megszüntette érdekeltségét a Lugosi Népbanknál

Megválasztották a pénzügyi igazgatóságát és felügyelői ottságot — A Lugosi Népbank Rt. a Banca Timisiana érdekkörébe került

Megirtuk, hogy a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. megszüntette érdekeltségét a Lugosi Népbank Részvénytársaságánál, amely pénzügyi igazgatóságát a temesvári Banca Timisiana érdekkörébe került.

A részvénytársaság tulajdonában beállott változás rendkívüli közgyűlés összehívását tette szükségessé. A Lugosi Népbank Rt. október 15-én tartotta meg rendkívüli közgyűlését,

amely ratifikálta a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság kivonulását, tudomásul vette a Banca Timisiana érdekeltségvállalását és megállapította azokat a módosításokat, amelyek biztosítják a pénzügyi igazgatóság további fejlődését.

A közgyűlésen megválasztották az új igazgatóságot és felügyelőbizottságot is.

A Deutschösterreichischer Wirtschaftsverband für Viehverkehr A. G. jelentése a legutóbbi bécsi vásárról

Az október 16-án megkezdett wienst-marxi állatvásárra felhajtottak összesen 360 zsirsertést és 11.192 darab hussertést.

Származásra nézve a felhajtott állatok a következőképpen oszlottak meg:

Ausztriából felhajtottak 20 darab zsirsertést és 31 darab hussertést, Magyarországból 15 5 zsirsertést, Lengyelországból 4 zsirsertést és 9712 hussertést, Romániából 614 zsirsertést és 1107 hussertést, Ju-

goszláviából pedig 1817 zsirsertést és 342 darab hussertést.

A piac irányzata zsirsertésben lanyha, hussertésben pedig nyugodt volt.

Az árak a következőképpen alakultak ki: prima zsirsertés 230—240, öreg zsirsertés 205—220, parasztsertés 110—235, angolkereszteszsertés 220—240 és hussertés 170—225 silling különként élsúlyban.

Un deficit de aproape sapte miliarde s'a înregistrat în bugetul statului pe primele nouă luni

Nu s'a putut echilibra bugetul statului nici cu dispoziții guvernamentale

Din București ni se anunță că deficitul, care în bugetul statului numai la venitele din impozitele pe spirit

se cifrează la două miliarde, la alte venituri de asemenea înregistrează mari pierderi.

Nizuințele dlui Vintilă Brătianu, de-a echilibra bugetul, astfel au dat greș. Chiar și datele statistice ne evidențiază falimentul gospodăriei de stat. Aceste date statistice ne arată, că venitele încasate de către stat anul acesta între 1 Ianuarie și 31 August, se cifrează la 22.102.756.556 lei, pe când

spesele se urcă la 17.974.626.910 lei,

care sumă s'a mai sporit cu spezele de 2.708.325.191 lei în Septembrie. Totalul speșelor dela 1 Ianuarie până la 30 Septembrie, se cifrează astfel la 20 miliarde 682 milioane 952 mii și 101 lei.

În bugetul actual astfel prevăzându-se 28.762.500.006 lei pentru speșe pe primele nouă luni, pe când la venitele pe această perioadă abea se înregistrează 22.102.756.556 lei, se evidențiază

un deficit de 6 miliarde 659 milioane, 743 mii și 450 lei, până în 30 Septembrie.

Și nu este speranță, ca acest deficit să se micșoreze până la finea anului având în vedere politica economică greșită a guvernului. Din contră, chiar și carurile guvernamentale sunt de părerea, că se va mai spori până la 31 Decembrie a. c.

Toate aceste inconveniente însă s'ar putea înlătura printr-o politică economică chibzuită, care s'ar baza pe realitățile, ce reclamă resurse sigure de încasări, evitându-se impozitele exagerate, pe cari bugetul contează, dar pe cari, nu le poate încasa din motivul, că fiind ireale, nimicesc diverse resurse de câștiguri și prin urmare o serie de existențe, cari sporeau numărul contribuabililor.

Convorbirile telefonice directe cu Bulgaria început la 18 octombrie

Direcțiunea generală a poștei a fost încunostiințată că administrația poștală din Bulgaria a ratificat convențiunea pentru punerea în exploatare a firului telefonic direct București-Rusciuk-Sofia.

În consecință d. Dem. Marinescu, directorul general al P. T. T. a luat dispozițiunea ca începând de Joi 18 Octombrie firul direct cu Bulgaria să fie pus la dispoziția publicului.

Pe acest fir se va putea vorbi la telefon din București cu localitățile Rusciuk, Sofia, Filipopol, Varna și Siștov.

Nu se prezintă proprietarii juvaerelor depuse în amanet la Banca Populară și Industrială din Arad

Juvearele nerescumpărate până la 15 Noe : brie a. c. se depun la judecătore

Banca Populară și Industrială din Arad, după cum anunțasem, a publicat un anunț prin care îi somează pe clienți, ca să-și rescumpere juvearele, pe cari le au depuse la bancă pentru împrumuturi, ca gaș, avându-se în vedere prevederile de lichidare.

Proprietarii juvaerelor gajate neprezentându-se, comisia de lichidare a lausat un nou apel, prin care ultimul termen de rescumpărare a obiectelor gajate, expiră la 15 Noembrie, după care dată obiectele nerescumpărate se vor depune la judecătore.

Manipularea mărfurilor în magaziile C. F. R.

Excluderea lucrătorilor particulari

S'a semnalat de ecțiunei generale C. F. R. că unele stațiuni admit ca lucrătorii particulari să efectueze în magazii operațiuni ce incumbă lucrătorilor C. F. R. — adică se admite punerea coletelor pe cântar, luarea de pe cântar și aranjarea în magazie și apoi încă ca ea chiar în vagoanele colective, operațiuni cari trebuiesc efectuate numai de calea ferată, cu lucrătorii auxiliari de magazie.

Intrucât amestecul lucrătorilor particulari, precum și al predărilor și destinatariilor la manipularea coletăriei este cu totul înrădăcit, toate aceste manipulațiuni se vor face numai de

lucrătorii C. F. R.

Părțile, predători sau destinații, fie ele singure, fie prin lucrători particulari, vor putea încărcă sau descărca numai transporturile de vagoane complete.

Se va mai putea admite, la cererea părților, manipularea coletelor cu lucrători particulari dela camioane sau căruțe la ușa magaziei și viceversa, a transporturilor de coletării, celeralte operațiuni în interiorul magaziei și la vagon urmînd a se efectua numai de lucrătorii CFR.

Olvassa a

„Lemnul“-t

Francia szakértőbizottság vizsgálja felül a CFR javítási és kibővítési terveit

Leverve francia szakértő Bratianu Vintila miniszterelnöknél

Bukaresi szerkesztőségünk jelenti: A napokban francia műszaki szakértő bizottság érkezett Bukaresibe Leverve vasuti szakértő vezetésével, aki egyébként a francia kormány képviselőjében a D. wellele jóvátételi terv végrehajtásának ellenőrzője.

Leverve hosszas és beható tanácskozásokat folytatott M. Teodorescu mérnökkel, a CFR vezérigazgatójával a romániai vasuti vonalak helyreállításának kérdéséről. A tanácskozás után Leverve Teodorescu vezérigazgató kihallgatáson

jelent meg Bratianu Vintila miniszterelnöknél.

A miniszterelnök nagy érdeklődéssel hallgatta a francia vasuti szakértő előterjesztését és a romániai vasuti vonalak helyreállítására és kibővítésére tett előterjesztései megnyerték tetszését.

A francia vasuti szakértőbizottság több napig lesz Bukaresztben és részletes tanulmány tárgyává teszi azokat a terveket, amelyek a CFR reorganizálására a romániai szakértő mérnökök kidolgoztak.

Anulări de titluri de rentă

Direcțiunea datoriei publice din Ministerul de Finanțe publică în „Monitorul Oficial” din 17 Octombrie crt. următorul comunicat cu privire la anularea unor titluri de rentă:

Conform dispozițiilor acordului încheiat la Paris, la 31 Mai 1928, între Statul român și detentorii străini de rentă română dinaintea de război, după care tragerile la sorți ulterioare datei de 31 Mai 1928, privind exercițiul 1928 sunt suspendate și înlocuite prin cumpărări de bursă, comisiunea tragerilor la sorți consideră anularea titlurilor de rentă aparținând detentorilor semnatari ai acestui acord din împrumuturile:

— 4 la sută 1891 externă de lei 45.000.000, ieșite la sorți la tragera 63 dela 2 Octombrie 1928.

— 4% 1894 ext de 120.000.000 lei, ieșite la sorți la tragera 55 dela 2 și 3 Octombrie 1928.

— 4 la sută 1890 externă de lei 274.375.000, ieșite la sorți la tragera 63 dela 3—9 Octombrie 1928.

Taxarea cărbunilor de pământ în regiunea de Vest

Ministerul comunicațiilor aduce la cunoștința generală că regiunea de vest s'a prelungit la nord de stația Salonta-Mare, cuprinzând și stațiunile situate pe linia Ordeea-Mare, Valea lui Mihai, Satumare, Baia-Mare, astfel că toți cărbunii de pământ expediți din minele producătoare comunicate prin ordine speciale, se vor lăsa pe baza tarifului special VIII.

Această dispozițiune a intrat în vigoare dela 15 Octombrie a. c.

MEGHIVÓ

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

1928. évi október 27-én d. u. 4. órakor hivatalos helyiségében Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 8. szám l. em.

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

Az igazgatóság

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése a 80.000.000 lejre felemelt részvénytőke lejegyzéséről.
3. Fuzió a Sváb Központi Bank Részvénytársasággal és ezzel kapcsolatban a részvénytőke felemelése 80.000.000 lejről 130.000.000 leire.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Az igazgatóság megválasztása három évre.
6. A felügyelőbizottság megválasztása három évre és tiszteletdíjának megállapítása.
7. A bíráló választmány megválasztása három évre.
8. Az igazgatóság felhatalmazása, hogy a cégbíróság által netalán kívánt változtatásokat saját hatáskörében intézze el.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket folyó évi október 24-ig a főintézet vagy a fiókok pénztáránál letenni sziveskedjenek.

In lipsă de avere, confirmată cu jurământ, s'a anulat procedura de faliment contra tinichigiului Alfred Walter din Timișoara.

Tribunalul din Timișoara, zilele aceste a desbătut mai multe cereri de faliment, între cari a figurat și o cerere pentru declararea în faliment a tinichigiului Alfred Walter din Timișoara.

La desbatere, Dl Walter a declarat, că atelierul pe care l-a avut timp de 25 ani, a încetat de a mai funcționa din anul trecut, iar dsa este fără avere. Tribunalul astfel, a solicitat o depunere de 75.000 lei pentru acoperirea speselor, dela reprezentantul reclamantului, cari nedepunându-se, a provocat anularea acțiunii, în urma jurământului depus de reclamat, că nu are avere.

Prețul aurului și al argintului

Comisiunea specială de pe lângă ministerul de industrie și comerț, care se ocupă cu fixarea prețului aurului și al argintului, cercetând prețurile de pe piețele mondiale ale acestor două metale prețioase, a fixat următoarele prețuri:

Aurul 109,766 lei kgr.

Argintul 2,880 lei kgr.

Aceste prețuri, mai urcate decât acele din chenzina trecută, din cauza scăderii leului, sunt valabile pentru tranzacțiunile din consumul intern pe intervalul de a 16 la 1 Noiembrie c.

Informațiuni

Datoriile Statelor succesorale. Conferința Statelor succesorale întrunită la Viena pentru regularea datoriilor publice dinainte de războiu a decis, după discuțiile amănunțite, să rezolve chestiunea convertirii rentei amortizabile ungare de 4 la sută din 1914. Rezultatele discuțiilor dela Viena vor fi supuse spre aprobare Comisiunii Reparațiilor.

Intocmirea convențiunii comerciale tip. La ministerul de industrie și comerț a avut loc ședința comisiunii care se ocupa cu intocmirea unei convențiuni comerciale tip, prezidată de d. G. Assan, secretar general al ministerului de Industrie și comerț. Sa continuat cu examinarea condițiilor ce trebuie să le îndeplinească această convențiune care urmează să se întocmească pe baza noului tarif vamal. Lucrările vor fi intensificate, pentruca să poată lua o

formă definitivă cel mai târziu până la 15 Noiembrie a. c. După aceea se vor relua tratativele economice cu diferitele state, pentru încheierea noulor convenții comerciale.

— La Bursa din New-York 480000 dolari un loc. La Bursa din New-York s'a vândut azi un loc pe prețul de 480.000 dolari. Acest preț constituie un record ne mai atins până acum.

— Intocmirea bugetului general al Statului. Ministerul de finanțe a trimis o nouă adresă tuturor departamentelor prin care le invită să trimească neapărat, cel mai târziu până la sfârșitul acestei luni, toate lucrările de intocmire a bugetelor. Lucrările deși trebuiau să fie trimise până la 13 Octombrie a. c. n, au fost încă primite.

HIREK

— SZEMÉLYI HIR. Lapunk egyik legutóbbi számában meiruk, hogy dr. BORBÉLY ISTVÁN, a BANCA MARMOROSCH, BLANK ET CO. kolozsvári fiókjának igazgatója visszatért szabadságáról, amelyet Olaszországban töltött és újlag átvett kolozsvári fiókjának vezetését.

Hírünk kiegészítésül közöljük, hogy HENRY HARALAMB, aki Borbély igazgatót távollétében helyettesítette, visszatért Aradra és átvett a Banca Marmorosch, Blank et Co aradi fiókjának vezetését, amely intézettek Henry Haralamb — nem, mint tévesen írtuk helyettes igazgatója — hanem már évek óta tényleges igazgatója és az aradi közgazdasági és pénzügyi élet egyik tekintélyes tényezője.

— Alapítókét emeli a zombolyai Hengergőzmalom Rt. A zombolyai Hengergőzmalom Rt. a miniszter-tanács engedélye alapján alapítókéjét egymillió lejre hárommillió lejre emeli fel 2000 darab 1000 lej névértékű új részvény kibocsátásával. A Tóti-koncernbe tartozó malomipari vállalat a tranzakciót október hó 20-ig hajlja végre.

— Esnek a gyapjúárak a világpiciokon. Londoni jelentés szerint az első gyapjú-aukciók eredménye meglepően kedvezően, miután a kereslet minimális volt. A kereslet hiányának oka nagyrésztben a feldolgozó ipar rossz helyzeté, azonban ehhez hozzájárul az is, hogy a tengerentúli államokból a produkció emelkedését jelentik. A spekuláció emiatt tartózkodó.

Newyorkban egy tőzsdebizomános 450 ezer dollárért adta el jogosítványt. A newyorki tőzsdén újolag intenzív módon megindult az élet. Azok a tőkésék, akik operációikat a tőzsdén óhajják lebonyolítani, fan'aszlikus árakat fizetnek egy-egy tőzsdei helyért. Legutóbb egyik tőzsdebizomános 450 ezer dollárért adta el jogosítványát. Ez az összeg rekord a tőzsdehelyek értékesítésének a newyorki tőzsde viharos történetében.

— Bulgária nagy gépmegrendeléseket eszközölt Csehszlovákián és Németországban. A bolgár parlament tavasszal felhatalmazta a földmivelési miniszteriumot, hogy a szóliai Mezőgazdasági Bank közvetítésével száztizmillió léva értékű mezőgazdasági gépeket vásároljon, amelyeket azután leszállított áron, hitelbe adjon a bulgáriai földműveseknek. Ennek alapján a Mezőgazdasági Bank ez év elején gépeket és számszámokat hatvanmillió léva értékben vásárolt főképpen Csehszlovákiában. Szóliából most az a hír érkezik, hogy a bank egy október folyamán kiírásra kerülő nyilvános pályázat útján további ötvenmillió léva értékben szerez be mezőgazdasági gépeket. A pályázat első sorban a bolgár belföldi gyárakat fogja tekintetbe venni, a megrendelések legnagyobb részét azonban mégis külföldön, főképpen Csehszlovákiában és Németországban fogják eszközölni.

— Celluloze-ipar Chilében. A chilei kormány módot keres arra, hogy az ország déli részében elterülő nagy erdők anyagát értékesítse. Evégből 200.000 pesot utalt ki a cellulose-ipar meghonosításának tanulmányozására.

— Lepili fiókját Temesváron a bukaresti Banca de Scout a

Romániei. A Banca de Scout a Romániei bukaresti pénzügyintézet lemesvári fiókját a napokban likvidálta. A temesvári fiókjintézet tisztviselőit a bank igazgatósága a bukaresti főintézethez osztotta be.

— Közgyűlésre készül a Bánsági Ma'omey s let. A Bánsági Malomegyesület, amely a bánsági malmok egységes és kollektív gazdasági érdekképviselete, október közepén tartja meg rendes évi közgyűlését, amely hivatalos lesz megoldást teremteni a hónapok óta vajudó elnökválság kérdésében is. A közgyűlés iránt, miután az foglalkozni fog a romániai malomipar aktuális kérdéseivel is, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— UJ IGAZGATÓ A BANCA MARMOROSCH BLANK & CO. KOLOZSVÁRI FIÓKJÁNÁL. A Banca Marmorosch Blank & Co. vezérigazgatósága C. POPESCU-BALTENI tanárt, a bank marosvásárhelyi igazgatóját hasonló minőségben a kolozsvári fiókhöz helyezte át. Az új igazgató jónévvű közgazdász és a kolozsvári Gazdasági A adémia tanára, aki ezen minőségének megartása mellett, dr. BORBÉLY István, a bank je enlegi igazgatójával egyetemben fog a pénzügyintézet vezetésében résztvenni.

— Felszámolta a Glória-kötszergyárát a Banca Timișoana. A Banca Timișoana, Sinescu M. Pantelimen vezérigazgatójának a Banca Generală a Tării Românești S. A. igazgatóságától kapott utasítása alapján tovább folytatja a vele érdekkapcsolatban levő iparvállalatok leépítését, illetve likvidálását. Az elmúlt napokban a faipari vállalatok befejezett likvidálása után a temesvári Glória-kötszergyár likvidálására került sor. A vállalat közgyűlése kimondotta a Glória-kötszergyár likvidálását.

— Teljes üzemmellel do'gozik a temesvári Lánccgyár Részvénytársaság. Megirtuk, hogy a temesvári Lánccgyár Rt. serégyári tornya leégett. A tűzoltóság munkája megállította a tűz továbbterjedését, de így is a kár maga megközelíti a 700.000 lejt, amely összeg a Britannia-biztosítónál fennálló hárommilliószós biztosítási összegből nyert fedezést. A Lánccgyár Rt. gyártási üzemmenetében a tűzkár semmi nemű zavart nem okozott és miután az üzem hatalmas készletek felett rendelkezik, a megbízásoknak és rendeléseknek szokott pontosságával tesz eleget. Értesülésünk szerint a leégett torony újjáépítési munkálatait már a napokban meg is kezdik.

Olvassa a

Lemnul-t

„MIRA“ légyfogó

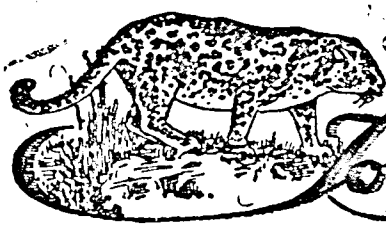
minőségben legjobb, árban legolcsóbb.

Kérjen árajánlatot

Herczeg Géza vegyészeti gyártól, Cluj.

Mare asortiment
în tot felul de

blănuri

Blănar-Szűcs
Cluj - Kolozsvár Col. Victoriai 13. nr. 2

Cel mai
ieftin izvor de

cumpărare

Nagy választék mindenféle szörmékben.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIVOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
 Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

Frații SPITZ Testvérek

Producenți de lemne, comercianți de cereale și produse, reprezentanți de mori

Fatermelők, gabona- és termény-kereskedők, malomképviselők

Holzproduzenten, Getreide und Productenhändler, Mühlenvertretungon

ARAD

Bulev. Regina Maria
 9

Telefon: 7-19. — Telegram: Frații Spitz Arad.

„CARMEN“

FABRICA DE GHETE SOCIETATE ANONIMĂ ORADEA

Ajánlja női luxus, trotteur és gyermekcipő gyártmányait

Adresa telegrafică „CARMENSHOE“

Prima Fabrică de Electricitate Română S. A.

Első Romániai Elektromosgyár Rt.

Cluj-Kolozsvár, III., Strada Călugărițelor No. 1.
 (Apăca-utca, Erzsébet-fürdő.)

Saját gyártmányu szerelési és magasfeszültségű anyagok. Műszerek: Hartmann & Braun.

Szénkefék: Sächsische Dynamobürstenfabrik. Motorok: Bayerische Motorenwerke

Adr. Telegr.: RELAIS. - Sürgőnycim: RELAIS

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

Többször csavart

horganyozott sodronykerítés

négyléle luckbőségben, különböző drólvastagságban szállít bármilyen mennyiségben, valamint tűskeshuzal sodronyszöveteket, vas- és rézbutorokat, sodronyágybetéteket legolcsóbb árban

Pásztori és Hettmann

Erdély legnagyobb vas- és rézbutorgyára BRAȘOV. Gyár: Hátsó-u. 66. Telefon: 481. Raktár: Kórház-u. 32. Telefon: 482

„VICTORIA“

PRIMA FABRICĂ ARDELEANĂ DE PASMANTERIE ȘI ȘIRETURI
 ELSŐ ERDÉLYI PASZOMÁNY ÉS ZSINORÁRUGYAR'

Târgu-Mureș—Marosvásárhely

Produce: șireturi pentru ghețe, trese, șireturi de lama goufrate, șuitașuri și diferite articole de pasmanterie de prima calitate	Gyárt: mindennemű cipőfűzőt, lámaszegőt, sujtást, tresset borítást és különböző speciális paszományárut elsőrangú kivitelben
---	--

Telegram: Pasmanteria Victoria

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7.

Fiókjai: Décs, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagybáradon. —

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Áruraktárai a vasut mellett

Engedélyezett devizahely.

Betéteket elfogad!

Affiliat intézetek:
 Torde-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár Rt. Toróban
 Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szászrégenben és Hitelbank Rt. B-hunvarton Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

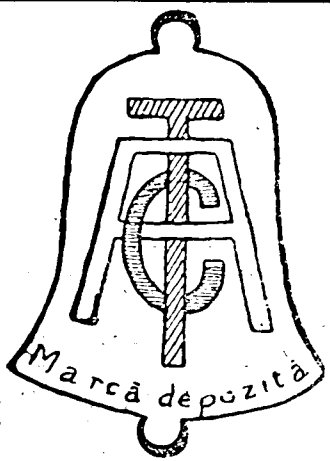
Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Strada Minerva No. 7. — Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } TRAIAN CHIRILĂ
 Igazgató és felelős szerk.: }

Abonamente — Előfizetési árak:	Annunturi — Hirdetések:
Iară pe un an . . . . . Belföldön egész évre	Pagina l. a. cm ² . . . . . Címlapon l. oldalon cm ² -ként . . . . . In text . . . . . Szövegoldalon . . . . . Un sir garmond . . . . . Egy garmond sor . . . . .
Pentru particulari, comercianți și industriași 1000 lei Pentru bănci și instituțiuni financiare . . . . . 2000 lei Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak 1000 lei Bankoknak és pénzintézeteknek . . . . . 2000 lei Pentru străinătate Külföldre . . . . . 1500 lei	600 lei 1200 lei 600 lei 1200 lei 20 lei 15 lei 80 lei

Cu această marcă este prevăzută fiecare obiect de argint și lux fabricat în fabrică

„TACĂMUL” din CLUJ.

•••••

Fineță de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile de bijuterii mai bune. Numai pentru revânzătorii „Tacămul” fabrică de argintării, Cluj, Str. N. Iorga No. 11.A. — Telefon: 4-82. Adresa telegrafică: „Tacămul”.

Olvassa a

Keleti Ujság-ot

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA, COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și Rezerve
Lei 70.000.000

Sediul Social: Satu-Mare

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI MIHAI.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.

Soc. Anonimă Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellémesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben lévő

Grand Hotel **PARK** Nagyszálloda

BUDAPEST, VIII., Baross-tér 10. szám, mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szoba árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg.

Saját érdeke,

ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos!

Industria Sârmei S.A. Cluj

UZINELE: CÂMPIA TURZII

Adresa telegrafică: „FERRUM” Cluj.
Telefon: 440, 347.

Sârmă lamina ă, lier de beton, cue de tot felul, sârmă arsă, sârmă arămită, sârmă ghimpată, sârmă de oțel, incuetoare de saci, arcuri de mobile, agrape, sârmă zincată (galvanizată).

Hengerhuzal, betonvas, tűskeshuzal, acélhuzal, vashuzal, rezeztelt, vashuzal horganyzott, szög minden méretben, zsákkötöző drótok, irodakapcsok, butorrugó, vashuzal, fényes, lágyított.

Walzdraht, Betoneisen, Drahtstifte jeder Art, Drahtgeglüht blank, verkupfert, verzinkt, Stahldraht, Stacheldraht, Möbelfedern, Werdernadeln, Sackverschlüsse.

Banca „TRANSSYLVANIA” Bank

Soc. Anonimă. Bank Rt. Aktiengesellschaft.

Centrala — Központ — Zentrale

CLUJ—KOLOZSVÁR.

Alapított: 1872-ben.

Alaptőke: 22 millió lei.

Sucursale—Fiókiintézetek: Alba-Iulia—Gyulafehérvár, Ditrău—Ditró, Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, Mercuria-Ciuc—Csíkszereda, Sănmartin-Ciuc—Csíkszentmárton, Târgul-Secuesc—Kézdivásárhely, Turda—Torda, Uioara—Marosújvár. — **Expozituri—Kirendeltségek:** Câmpia-Turzii—Aranyosgyéres, Ozun—Uzon, Toplița—România—Maroshévíz.

Elfogad: **BETÉTEKET.**

Leszámitol: **VALTÓKAT**

Átutalásokat és meghitelezéseket az ország bármely piacára gyorsan teljesít!

Vezérképviselőjét bírja a **„Gazdák”** Általános Biztosító Részvénytárs.-nak

Telegram: **TRANSSYLVANIABANK**

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj—Kolozsvar, Piața Unirii No. 9.

Fiókiintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen

Saját tőkéi **30** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. — Átutalás a bel- és külföld bármely piacára.